

SLOVENSKI NAROD.

Imaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Pokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravištvó je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Slovenski učni jezik.

Včeraj došel nam je po „dratu“ iz naše dunajske metropole veseli glas, da je vlada dovolila, da se uvede slovenščina kot učni jezik za vse predmete — izimši jedino nemščino in grščino — na slovenskih paralelkah spodnje gimnazije v Ljubljani, na gimnazijah v Rudolfovem in v Kranji.

Radostnim srcem pozdravljamo ta „tandem ali quando“ nam došli vladin ukrep, ki nam zopet utrdi naše narodno stališče, naš narodno-strategičen položaj, ter nam podaja sredstvo k narodnemu razvoju naše mladine. Mnogo truda in naporov je stalo, predno smo dosegli to, kar bi se nam po nikakem pravu nikdar zanikavati in pridržavati ne smelo, a naših političnih nasprotnikov zavist in prelestne spletke ovirale in izpodkopavale so dosledno do današnjega dne naša pravična zahtevanja.

Marsikomu izmed narodnih bojnikov upalo je uže srce, marsikdo izgubil je uže nado, da se bode sploh oziralo na naše težnje, zdaj pa je ta bojazen, ta brezupnost razpršela in nadomestil jo je čut srčne vzpokojenosti in globokega priznanja vladi grofa Taaffeja, ki je pričela izvrševati svoj program nasproti vsikdar zvesto udanim narodom, ob jednem pa tudi čut hvalečnosti do naših državnih, neumorno v to svrhu delujočih slovenskih poslancev in njih političnih zaveznikov. Zdaj smemo nekoliko pomirjeni vzkliniti: „E pur si muove!“

To vladino dovoljenje pa nas ne najde nikakor nepripravljenih, kajti kakor smo uže včeraj poročali, bodo vse šolske knjige za spodnjo gimnazijo do sredi septembra dogotovljene. Marljivost in požrtvovalnost naših rodoliubnih profesorjev priredila nam je vsa poučna sredstva ter tako omogočila, da se pouk v slovenskem jeziku zamore pričeti takoj. Ponosni smemo biti na to, mali narod pri jako skromnih silah, ki sme s Schillerjem peti:

LISTEK.

Iz moje listnice.

Dolgo, nekoliko nedelj uže sem molčal, a tudi denes nimam kaj prida v svojej listnici, od kod bi tudi jemal? Dijaki, nada naša, za nekoliko odstotkov tudi nemčurska, vsaj talmi-zlate bodočnosti, zapustili so ozidje bele Ljubljane, ob jednem ž njimi podalo se je mnogo učiteljskih močij „cum sua causa“ hladit se v senčate kraje in krepiti si v šolskem prahu zaduhla pluća; vse, „kar leze in gre“, hiti na prosto, v planinski svet, da se vrže vedno lepeje in vedno dobrotljiveje naravi v razkošno naročje, z jedno, oziroma z več besedami povedano, velik del Ljubljane uživa svoje željno pričakovane počitnice in poskuša na zdravem ali k večjemu dozdevno bolnem telesu krepilno in oživljajočo moč teh ali onih, več ali menj slavnih toplic, s primernimi grizljivi vedno čistega in svežega vzduha.

Kako lepa in vzbujajoča je sicer pesen: „Jaz pa pojdem na Gorenjsko“; zdaj mej pasjimi in jedna-

Kein Augustisch' Alter blüh'te
Keines Mediceers Güte

pripravil si je učna sredstva iz lastne moči in s tem omejil porogljivo očitjanje v psovkah in zasmeševanju ne baš izbérčnih protivnikov.

Ker tedaj imamo vladino dovoljenje, ker imamo učne knjige na razpolaganje, ker je vrhu vsega tega naša mladina zavzeta za pouk v materinščini, skrbeti nam je za to, da se vladino dovoljenje tudi izvede do pičice, kajti s tem osiguravamo si narodni napredek in s tem širimo področje našemu jeziku.

Z uvedenjem slovenskega kot učnega jezika na gimnazijah pridobili smo sicer mnogo, a veliko je še storiti. Pozabiti ne smemo, kako so si naši politični antagonisti utrdili vse opozicije, počenši od ljudske šole do deželnega zbora in odbora. Le tedaj, kadar bode slovenski narod v razmeri svojega števila zastopan v vseh teh pozicijah, le tedaj se bomo mogli oddahniti brez strahu. Čaka nas tedaj še težavno in obsežno delo, da si moramo priznavati, da nam uvedenje slovenščine zdatno polajšuje našo nalogo.

A kakor ni edno veselje nij popolno, tako tudi pri tej vladini naredbi, ki utrjuje slovensko trdnjavo v Kranjskej, s plaho radovednostjo vprašamo, kaj pa „glacis“ te trdnjave na vzhodu in za padu, kaj pa z našimi brati zlasti na Spodnjem Štajerskem, kjer je germanizacija najhujša, najozbilnejša, kdaj se tam uvede na srednjih šolah slovenščina, za katero je uže tolikrat in toliko občin prosilo, peticioniralo in sploh moledevalo?

Grofa Taaffeja vlada koraka polagoma, previdno a vender odločno naprej, prizadeva si počasi obrusiti ostrine in poravnati nasprotja — vsak prehitel korak zdi se jej nevaren in novo orožje vedno prežečej opoziciji — zaradi tega nadejamo se, da bode vlada spomnila se tudi štajerskih in primorskih Slovencev in tudi nim podelila mrvico narodne ravno-

pravnosti, da olajša težavno in vsem napadom Nemcev, nemškutarjev in zaslepljenih odpadnikov izpostavljeno stanje teh slovenskih trpinov „in partibus“.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. julija.

Včerašnji državni zakonik razglasa mejnarodno pogodbo gledé Phylloxere, skleneno in potrjeno mej Avstro-Ogersko, Nemško, Francosko, Portugalsko in Švico, — dalje izjavo poljedelskega ministerstva, da je k tej pogodbi pridružila se tudi Belgija, — konečno naredbo ministrov, poljedelskega, notranjega trgovinskega in finančnega, na kaj je gledati v trgovini z vnanjim svetom, da se ne zanaša trtna uš.

Vnanje države.

Naslednik Johna Brighta v angleškeji vladi bo za zdaj lord Kimberley, minister za kolonije. V torek izročila mu je kraljica pečate kancelarja lancasterskega.

● **Egiptu:** Pred Aleksandrijo se nij zadnji čas dogodilo nič posebnega, le do majhnih prask še pride. Angleži in Egipčani gledajo na to, da se zavarujejo, zlasti Angleži zasedli so še jedno močno trdnjavo, tako da se zdaj njima Aleksandrija bati nobene škode od strani arabskih napadov. Admiral Seymour pisal je zopet kedvdu, da si Anglija ne mara prisvojiti Egipta, temveč le varovati njega in nared razujzdanih upornikov. To pismo pozdravlja vsa Aleksandrija z veseljem po drugodi vlada pa še zmirom Arabijeva volja. V Port Saidu trepeti prebivalstvo, ker je poveljnik dejal, da čaka le še ukaza, zažgati mesto in pomoriti vse do zadnjega kristijana. Za to sklenila sta francoski in angleški admiral, takoj postaviti vojake na kopno, če se prikažejo nemiri. — V konferenci v Carigradu pa se vlasti dozdej niso še zedinile in tudi težko, da bi se. Predvčeranim izjavil je turški poslanik, da sultan Arabi pašo prekličé še-le tedaj, kadar dojdejo njegovi vojaki v Egipt, a da se tudi poslednje preje ne zgodi, dokler se angleške čete ne umaknejo iz Aleksandrije. Ali angleški listi pravijo na to, da zdaj nij več časa razpravam in da bode Anglija postopala sama.

cimi dnevi pa se mi glasi liki elegija ali porogljiva satira, zdaj tiho za-se popevam:

„Na Gorenjskem je fletno,
V Ljubljani dolg čas,
Oj, ljubček, kje si ti,
Kje pa sem jaz?“

Da, daleč sem jaz, daleč pa toplice na Bledu, daleč tam gori razprostrta je divna gladina krasnega jezera, v katerem se zrkale elegantne vile, idila na otoku, kos romantike iznad grajske pečine in zabavo iskajoči in kolikor toliko od vročine ali dolzega časa zevajoči obrazi raznih zabave željnih obiskovalcev, nič menj pa tudi gladna lica in malo „fashionable“ noča tistih nesrečnikov, katerim je bilo sojeno, da morajo prati in opirati zastarele grehe in pregreške z vodo studenčnico na zvonaj in znotraj.

Voda studena bi mi sicer tudi ugajala, a živež, ta primitivni živež, ta vzbujala pomiselke. Krompir, fižol, jagode, kislo mleko in jednake sladčice so denes ali jutri tudi nekaj, a brez mesa, to je grozno. Čital sem nekje, da brez mesa nij fosfora, brez fosfora nij mislij, a če nij mislij, od kod, iz česa da bi pisal listek, listek vsaj nekoliko zanimljiv. Zato

jaz obrajam meso, zato nijsem prijatelj studeneje kopeli in ž njo v tesnej zvezej stoječej vegetarijanske hrani, ker sem v svojem dolgem pohajkovalnem življenji izumil zlato pravilo, da je kos dobre pečenke vsaj toliko izdaten in redilen, kakor kos slabega kislega mleka.

A še kaj drugega odvzelo mi je poprej kakor skala trdno simpatijo in živo vero do toplic in njihovih čudotvornih učikov. Malo dni pred potresom bil sem v nekem mestu na Slovenskem. Kako je temu mestu ime, tega za denes ne povem, zadosti naj bode, ako izjavim, da glavni karakteristikon tega mesta obstoji v tem, da v njega staroslavnem ozidji ne gnezdiijo lastovke, ter da to mesto kot čudotvorna kopel do zdaj še nij bilo na svetovnem glasu. Ta slednji nedostatek popolniti, odnosno odstraniti, sklenil je neki svetovno slavni zdravnik, imenujmo ga doktor Wallenstein. Pa zakaj Wallenstein, ima li ta zdravnik, s slavnim vojskovodjo istega imena kaj sličnega? Da, petelina! Vojvoda Wallenstein imel je, kakor znano, veliko „idiosinkrasijo“ proti „kuropenju“, spreletela ga je kurja polt, kadar koli je čul petelina glas. Naš doktor

Dopisi.

Z Notranjskega 28. julija. [Izv. dop.] (Sežana in pa Trst!) Leta in leta so uže za mano, kar nijsem videl vedno lepe Sežane. A denes je premenila sebi v korist svoj obraz: krasna je, da jej težko vrstnice na Slovenskem. Bele hiše, veličastne paiače, umetni vrtje, ravne ceste in ob teh vzorna kultura, ljudski vrt — vse podava Sežani pravico za lep trg ali za čedno slovensko mesto. Ali Sežanci so pametni in praktični možje; oni so ponosni na svojo „prvo in najlepšo vas“ cele Slovenije. In bogme! nekakšno klasično donela mi je opravičena trditev moža, ki vodi časno blagost tega kraja, češ, „zdaj smo prvi mej slovenskimi vasmii in ne maramo biti za puhel naslov drugi mej trgi ali srednji mej našimi mesti...“ No, tudi pošten, praktičen in vzpodbuden lokalni patriotizem!

Ta naša Sežana nij „pobeljen grob“, nego nje jedro je zdravo in krepko: ona se narodno na vse strani častno razvija in giblje. Idi v Sežano pa glej, kako se spričuje to po govoru in vedenji.

Dne 6. avgusta hoté osnovati tukaj nekaj posebnega, velicega in koristnega: narodno ljudsko veselico v prid „Narodnemu Domu“.

Priliko sem imel videti prostor za veselico, čul sem o pripravah in programu za njo. Bogme, prvi hipec strmel sem: vse tako obširno in veliko! Ravno to priča o zrelih močeh, o požrtovalnosti sežauskih rodoljubov, in pri teh razmerah ne boj se za uspeh!

Da bode udeležba iz Trsta, od koder gre v nedeljo 6. avgusta poseben vlak z vojaško godbo, mnogoštevilna, o tem ne dvojimo. Tržačan mora v nedeljo popoldne izza soparnih zidovij na čisto in jasno. In kar le količkaj simpatizira z nami, kamo bode šel, če ne v Sežano, kjer je toliko lepe prilike za najprijetnejši večer!?

Kaj pa od zgornjih krajev? No, od tukaj nij pričakovati množice in množice! A da se udeleže posamezni in zastopniki društev iz Notranjske, posebno trgovci na poti v Trst, to je gotovo, kaj ne? Glejte, veselica je v nedeljo na večer; če grem v Trst, kjer je uže tedaj odprta razstava, vozim se po nižnjani ceni in imam pravico jedenkrat pretrgati vožnjo. Popoldanski vlak porabim do Sežane, sem pri svečanejši veselici in grem od tukaj po noči v Trst za daljnimi opravki. Po vrhu treba je pokazati našim vrlim bratom na sivem Krasu, da nam „vseslovenstvo“ nij le fraza — medena, sladka beseda!

Iz Sežane nijmam daleč do Trsta. Zatorej naj ob enem o desetem septembru, ko se tam blagoslovi zastava „podpornega delavskega društva“ nekaj rečem. Društvo je pod protektoratom našega prestolnega naslednika Rudolfa, in kumica bode visoka mu soproga Štefanija. To je redka čast za družabno življenje sploh in še posebe izredno odlikovanje Slovencev.

Od več strani čuli so se glasovi, zakaj je „no-

trantska narodna slavnost“ pa blagoslavljenje zastave le teden dni vsak sebi: izraževale so se razne misli pa želje in stavili razni predlogi.

Mi po Notranjskem in tako z nami vsak Slovenec prepričani smo o jako važnem a sila težavnem položaji naših bratov na obalah Adrije, ki stojé noč in dan za nas vse „na vedeti“. Čuditi se moramo pogumnemu delavnemu krdelu: večina inteligencije naše in še večja večina slovenskega kapitala v Trstu ne izpolnjuje dejansko svoje domovinske dolžnosti! Mi dobro vemo, da ne trpi vse slovensko telo nikjer toliko škode, kakor ravno tukaj, če v Trstu — se ta njegov ud slabi in zanemarja.

Zatorej smo bili od začetka v dotiki in sporazumljenji s Trstom. Razmere tukaj, razmere tam so takšne, da sta se namenili slavnosti na 3. oziroma 10. september. Za vsacega posebe in za občni namen je tako najbolje. Malenkosti ne odločujejo celote! — Tudi zaradi daljnih društev pa domoljubov se bode našlo ob sebi povoljno razvozlanje.

Mi bodemo pri slavnosti v Postojini, prej in potlej naš narod po deželi opozarjali in navduševali za Trst in njega pomenljivo slavnost. Za časa ondotne slavnosti bode najlepša prilika, pogledati razstavo. In kaj tacega ne pregledaš s pridom jeden popoldan ali jeden dan. Nedelja pa ponedeljek ti zadostuje primeroma in ob enem si pri slavnosti. Najbrž bode tačas kdo od svetle cesarske hiše v Trstu.

No, naše izobrazence pa bolj premožne nij potreba posebe drezati, če gre za slovenstvo v Trstu in za poveličanje vseslovenske časti pa imena tamkajle! — To je naše prepričanje „extra muros!“

In takšen odmev je tudi iz domoljubnih tržaških krogov, ker ravno n. pr. gledam črno na belem v „Edinosti“, da se hoče novoporojeni „Tržaški Sokol“ in corpore udeležiti velike slovenske slavnosti 3. septembra v Postojini. Na zdravje!

In tako je prav, tako je častno in v istini domoljubno: vsi za jednega in jeden za vse! Mi za Trst in Trst za nas, vsi pa povsod in vselej za slovensko domovino!

Dorán.

Z Vrhnike 27. julija. [Izv. dop.] (V zadnje številki lističa za — nemškutarijo,) razposajenega tega otročička fakcijske naše „soldateske“, napisal je tudi skrivni vodja tukajšnjih „irregularjev“ dopis, v katerem s slabo priučeno nemščino in še slabše prikrito hinavščino razliva svoj žolč nad našimi narodnjaki. Zapuščen kakor kamen na cesti in vidé, da se neodvisni naši možje brigajo zanj ter poslušajo ga samo tedaj, kadar ga morajo, za tega delj hoče se zlasti znositi nad našim davkarjem, gospodom Grudnom, kateri je toliko spoštovan, kolikor „vodja“ nij, in o katerem gre v vsem okraji le jeden glas, da tako priljubljenega in previdnega davkarja Vrhnika uže dolgo nij imela. Ali jasno je, kam da méri neblagovoljni naš „vodja“ s svojim bombardementom! V denun-

cijantstvu vzgojen prebuditi in opozoriti hoče dotične kroge, da prestavijo drugam gospoda Grudna, češ da je mož dovolj, ne zatajevati slovenske svoje vere, in človekoljuben preveč, ker opravlja brezplačno posle denarničarja pri naši „kmet-ske posojilnici“. Ljubiti svojo domovino in skrbeti za kmeta — to je naši brezdomovinski in ozkosrčni svojati uže od nekdanje zloba in pregreha! „Vodja“ pa še vedno misli, da živimo v tistih časih, ko so se narodni naši uradniki na komando njegovih „ujčkov“ in „boterčkov“ in dražih tacihi biričev predstavljali čez noč iz juga na skrajni sever države. Ali ti časi so „tempi passati“, gospod „vodja“, povejte to „ujčkom“ in „boterčkom“! In tako ste si bili puško zopet jedenkrat nabasali s kurjim perjem in ostali po strelu sami sredi smrdljivega — dima! Gospod Gruden pa nam je odslej po vaših ovadbah še bolj drag in spoštovan, kakor nam Vi, gospod „vodja“, to še jedenkrat povdarjam, dragi in spoštovani nijste! — Ob vseh družih lažeh in zavijačah v tistem slabo-nemškem dopisu pa imamo tiste občutke, kakor če bi ležala pred nami poginula perutnina, ki še zadnje pote pojema in otesa!

P. S. „Chronique scandaleuse“ naše nemškutarske garde pomnožila se je zadnje dni zopet za jedno interesantnost, ki jo pa pokrijemo rajši s plaščem krščanske ljubezni. To bi pa morda ne škodovalo povedati, pod katerim naslovom prihaja k nam nemškutarski organ „za slab okus“. Namreč: Herrn Hector Nanos, Jurist. Kdor bo to prav bral, dejal bo: kakeršen list, taki naročniki. —

Iz litijškega okraja. [Izv. dop.] Nadejali smo se, da je nek učitelj, kateri je pri skupščini v Litiji 19. t. m. stavil predlog, da se zloglasna „Schulzeitung“ izbacne in nadomesti „Tovarišem“, zadel v pravo sršenovo gnezdo.

V prvi številki imenovanega lista izliva dopisun, katerega dobro poznamo, ves svoj žolč na narodno petorico in g. urednik mu sekundira s svojimi butelastimi opazkami.

Samo oni učitelji so pametni in sposobni, dobre ideje gojiti, kateri zajemajo modrost iz „Schulzeitunge“, jo podpirajo ter za njo goré.

Vsi drugi pa so po mnenji tega lističa duševne reve!

Mislím pa in smelo trdim, da je dopisun „Schulzeitunge“ bolj na duhu bolan nego učitelji, kateri srčno želé, vsaj zdaj (v šolah itak nij bilo dopuščeno) vaditi se v materinščini, katere jedine se poslužujejo pri težavnem poučevanju v šoli. Ravno dopisun „Schulzeitunge“ je zadnji poklican v svojej zaslepljenosti soditi o zmožnostih posameznih učiteljev.

Vse podrobnosti, katere navede v „Schulzeitungi“, so več ali menj premenjene.

Da je to istina, vidi se iz tega, da ne vé prav, kateri učitelji glasovali so za in kateri proti „Schulzeitungi“. Proti so glasovali gg.: Pin, Cepuder, Funtek, Junec in Strel. Vsi drugi pa so pristaši

Wallenstein pa je tudi raz sebe, kadar čuje katerega koli petelina ali petelinčka, kar pa nikakor ne ovira, da čestokrat sam in malo pravilno kokodaka in kikerikuje. Pri mladem petelinu to kokodakanje nij nič nevarnega, a čem stareji je petelin, tem obilnejša je nevarnost. Pri dvajsetih letih in nekaj čez iznese petelin — tako vsaj zatrjuje ljudska pravljica — obrobkano jajce, iz tega jajca, zakopanega v gnoj, pa se porodi zmaj, bolj popularno poznat kot „lintvern“. Doktor Wallenstein nij iznesel niti jajca, niti izvalil zmaya, da si je več nego dvakrat dvajset let star, pač pa je izprevidel, da bi bila v mestu, kjer biva, jako hasnovita — kopel, katero je tudi priredil in v raznih časnikih objavil. Nov zdravnik, nova kopel, to vleče. Kmalu pripeljeta se dve črnooki gospe iz solnčnega juga poskušat zdravilno moč novo inseriranih toplic. Jedna, mati desetero živih otrok, želela je, da se definitivno omeji čudovita plodovitost, druga, katerej nemila usoda nij naklonila niti desetine vrišečega bogatstva svoje prijateljice, prišla je po tisti detoustni blagoslov, zaradi katerega so toplice v Dobrni na tolikem glasu. Želje obeh bile so tedaj diametralno nasprotni, a kopel po naredbi dra. Wallensteina

jedna in ista. Ne vem, kolik bil je učinek pri sicer jako elegantnih gospeh, a pri meni bilo je zaupanje do toplic omajano temeljito, omenjene toplice in dr. Wallenstein so mi le še toliko v čislih, kakor nekdanj „Revalenta arabica“, ali pa „Revalesciere du Barry“. Jaz ne grem v nobene toplice več, marveč v toplicah bivajoče zavidam „au distance“ in si mislim, da vsacemu sreča nij tako mila, poletne dni prebiti na Bledu, v Polčah, v Kranjskej Gori, v Loki, na Razdrtem itd.

Sreča je sploh relativna. Tega mnenja je gotovo tudi gosp. K., ki je pred nekoliko dnevi šel k nedolžnej „Roži“ pit plzensko pivo in za prigrizek si vzel slanico (salzstangel). Pri prvem grizljeji začuti nekaj trdega, posegne z roko v usta, kmalu najde trdi predmet, in strmeče oči zro v zob — ne v časa zob, marveč v zob z zlatimi koreninami. Komu bi se človek bolj čudil, itak zelo imovitemu gospodu, ki ima tako srečo, ali zobu, ki ima tako menjave polno zgodovino, da pride „per varios casus, per tot discrimina rerum“ naposled v slanico, na mizo od tod pa v usta plzenskega pivo-pivca?

Taka zgodovina je res premembe polna, in kdo se more ponašati z jednako? Baš mi pride na um,

kako je zadnjič v dolgoletnej službi osiveli uradnik, katerega pa še nij zapustil sarkazem in zdrav humor, jadikoval v večernej družbi: „Do petnajstih, dvajsetih, tudi pet in dvajsetih let je še in še, a potem se človeku pristudi vsakodnevna enakoličnost, vedno jedna in ista pesen, nikdar slučaja, ki bi te zanimal le količkaj, dan gre za dnevom, kakor jagode na molek in človek se stara in stara pri vedno stereotipnem ponavljanji. Vsak obrtnik je na bolj, nego uradnik. Davi šel sem n. pr. k čevljarji, da mi vmeri novo obutev. Opozorim ga na moje kurje oko. Gleda in gleda, a ko vidi, da se kurje oko, kadar stojim, popolnem skrije v meso, kadar nogo privzdignem pa za nekoliko milimetrov dvigne iznad mesenega površja, tedaj vzdihne: „So ein Fall ist mir noch nicht vorgekommen!“ Kdaj morem jaz izustiti kaj tako veselega! Kdaj pride meni pod palec tak „Fall“?

Mož govoril je resnico, enakoličnost je morilna in jaz sem se pohajkovanja tudi uže navoljil, tedaj se grem hladit za nekaj dni tja gori kam „ubi ibi“, od koder pri priliki pošljem kak glas.

„Ljubljansk pohajkovelec“.

lističa, koji jih tudi vredno slavi. Isto tako glasovalo se je gledé protesta, samo da tukaj odpade gosp. Strel.

Domače stvari.

— („Ljubljanski Zvon“) za mesec avgust začel se je razpošiljati uže denes. Vsebinsko prihodnjič.

— (Slovenci, pozor!) Podpisani odbor vabi vsa slovanska društva in drugo slavno občinstvo na veliko ljudsko veselico, ki bode v Sežani dne 6. avgusta in katere čisti dohodek je namenjen „Narodnemu Domu“ v Ljubljani. Ob enem naznanja slavnemu občinstvu, da je najel poseben vlak za tržaške goste, kateri odide iz Trsta v nedeljo dne 6. avgusta točno ob 3. uri popoldne in se vrne iz Sežane točno o polnoči. Vlak ustavi se tja in nazaj le Nabrežini ob 3 1/2 uri za deset minut, da sprejme onlotne goste. Vozna cena iz Trsta in nazaj: II. razred gld. 1.59, III. razred gld. 1.07, z Nabrežine in nazaj II. razred 80 kr., III. razred 54 kr. Vozni listi dobivajo se uže zdaj v tržaški čitalnici, Via alle poste št. 10, v prostorih delavskega podpornega društva, Corsia Stadion št. 11. v I. nadstropji, v prodajalnici g. A. Žitka, Corsia Stadion št. 1 in v kavarni „Commercio“, zadnji dan pa samo pri denarnici na kolodvoru. Spored ljudske veselice: 1. Ob 5. uri popoldne: Slovesni sprejem došlih gostov z godbo in zastavami na kolodvoru. 2. Slovesen vhod v Sežano. 3. Ob 6. uri zvečer: javna tombola v vrtu g. Scaramange; činkvina dva cekina, prva tombola 3 napoleondore, druga tombola 1 zlata krona. — Karte stanejo po 20 kr. in se dobivajo na zgoraj omenjenih krajih in v Sežani pri denarničarji čitalnice. 4. Ob 7. uri zvečer: Beseda. I. Petje. — II. Pozdrav gostov. — III. Petje. — IV. Igra: „Kateri bo“. — V. Petje. — Pojo razni pevski zbori s Krasa in tržaške okolice. 5. Po besedi ples na „brejarjih“, — ognjemeti, — razsvetljava itd. Vstopnina k besedi in plesu 50 kr. — Vrt gospoda Scaramange bode okinčan in na večer krasno razsvetljen. — Godla bode priljubljena godba polka Jelačičevega pod osobnim vodstvom slavnogoznanega kapelnika g. Miličera.

Odbor sežanske čitalnice.

— (Bodoča garnizija v Ljubljani.) Kakor smo uže javili, pridejo za stalno trije batalijoni Kuhnovec v Ljubljano, od 7. in 19. batalijona lovcev pa dopolnilni kadri (cadres). — Od topničarjev bode v Ljubljani polkovni in divizijski štab in 4 baterije. Konjiki, kar jih pride, ostanejo tu samo za časa vaj.

— (Razpisane službe:) Druzega preglednika (kontrolorja) pri glavnej davkariji, eventuelno kontrolorja pri jednej davkariji v desetem, odnosno začasnega davkarskega pristava v jednajstem razredu. Prošnje do 14. avgusta t. l. na predsedstvo c. kr. finančnega ravnateljstva v Kranjskej. — Na štirirazrednej deškeji šoli v Kamniku: služba nadučitelja s 600 gld. na leto, 100 gld. službene priklade in stanovanjem; služba družega učitelja s 500 gld.; tretjega učitelja s 450 gld. in četrtga učitelja s 400 gld. na leto. Prošnje do 20. septembra t. l. na okrajni šolski svet v Kamniku.

— (Za cerkev Jezusovega Srca v Ljubljani) nabralo se je od 26. junija l. l. do konca junija t. l. 24.441 gld. 86 1/2 kr. prostovoljnih darov, 6600 gld. brez obresti na posodo, na obresti pa se je vzelo na posodo 3000 gld. Vsi dohodki so tedaj 34.041 gld. 98 kr., stroški pa 33.400 gld. 81 kr. Vse blago in delo naročilo se je pri domačih obrtnikih, delavci in kamnoseki, brez zidarjev, zaslužili so nad 6000 gld. Do zdaj nabrana vsota pa pokrije komaj četrtino zneska, k dovršitvi potrebne, treba tedaj še okolo 100.000 gld.

— (Kmetiska posojilnica na Vrhniki) nam poroča, da je imela izza ustanovitve svečana meseca do konca junija 1882, tedaj v 5 mesecih 46.659 gld. 87 kr. prometa. Ker je 89 strank hranilne vloge vložilo in 94 strank denarja na posodo dobilo, vidi se, kako uspešno deluje in koliko zupanja si je pridobila v kratkem času.

— (Prvo zrelo grozdje) prinesle so Vipavke v četrtek zjutraj na prodaj. Dobili so je iz

Istre. Grozdje je jako sladko. Prodajali so ga kilo po 60 kr.

— (Iz Dutovljan) se nam piše v 27. dan t. m.: V prisójnem vinogradu mi je včeraj kazal gospodar na gnédovem grozdu uže pitane jagode, kar je osóre pri nas posebno redko.

— (Novi tržaško-koperski škof) dr. Glavina pride denes iz Poreča v Trst, kjer bode umeščen v 6. dan avgusta meseca.

— (Znižana vožnja na južnej železnici v Trst za časa rastave od 1. avg. do 15. novembra 1882.) Znižanje obseza tri vrste po oddaljenji od Trsta. Naše slovenske dežele pripadajo skoraj vse k oddaljenju do 25 milj ali 190 kilometrov od Trsta. Od Pragerskega, Brežic-Beljaka preko Rudolfove železnice itd. plačevalo se bode za vožnjo v Trst od 1. avgusta do 15. novembra 33 1/2% menj, nego je navadna tarifa za poštne vlake tako tja in tako nazaj. Plačuje se pri odhodu tudi za prihod, in druga polovica karte je veljavna pri oddaljenji za 25 milj do osmega, sicer do 14. dneva. Tukaj bode paziti, da se pravica za vrnitev na dom vestno hrani! — Otroci, ki niso še dve leti stari, ne plačujejo nič; od tistih po dveh do desetih let se zaračuni za dva jeden cel biljet. Jeden otrok, potujoč z jednim odrasčenim v tretjem razredu, plačuje jedno celo karto za drugi razred itd. Vsak popotnik ima pravico svojo pot jedenkrat pretrgati, kjer se mu ljubi. Se ve, da se je treba takrat po predpisih načelniku postaje javiti. Kako bode kaj s tarifo? Poglejmo po vrhu tretji razred za v Trst in nazaj domu: iz Celja 7 gld. 26 kr., Litije 6 gld. 62 kr., Ljubljane 5 gld. 52 kr., Borovnice 4 gld. 62 kr., Logatca 4 gld. 8 kr., z Rakeka 3 gld. 66 kr.; iz Brežic 7 gld. 36 kr.; iz Trnovega 3 gld. 26 kr.; iz Beljaka 9 gld. 52 kr.; Radovljice 7 gld. 12 kr.; Kranja 6 gld. 42 kr. itd.

— (Razpisane učiteljske službe.) Na štirirazrednici v Toplicah — Zagorji služba četrtga učitelja z letno plačo 400 gold. in stanovanjem. Prošnja do 15. avgusta t. l. — Na ljudskeji šoli v Radovici, v okraji metliškem, služba učitelja s 450 gld. na leto in prostim stanovanjem. Prošnja do 31. avgusta t. l.

Ribiško društvo kranjsko.

Meseca novembra t. l. prične se zopet umetna riboreja. Akoravno se je v preteklem prvem letu ribiškega društva na v desetih krajih postavljenih valilnicah izvalilo 85.000 žlahtnih rib, se je vender nadejati, da bodo ob omenjenem času za umetno riborejo jako vneti člani društva to zopet ponavljali.

Družabniki, ki si sami ne morejo priskrbeti rib za pleme, naj se oglase do konca septembra t. l. ustno ali pismeno pri vodstvu ribiškega društva (Knežji dvor, II. nadstropje), katero rado preskrbi vplemenjena jajčeca po nizkej ceni.

Mnogovrstne valilnice in vse drugo za ribjo lov na trnik potrebno orodje, dobiva se pri trgovci g. K. Karingerju na glavnem trgu.

Omeniti je še, da je slavna c. kr. deželna vlada izdala tabelo, ki kaže določene čase, o katerih je ribja lov prepovedana, kakor tudi določeno dolgost rib in rakov.

Imenovana tabela, katero je sestavil ribiškega društva predsednik g. R. Kastelic, razpošlje se na c. kr. okrajna glavarstva, na c. kr. žandarmerijo in na druge uradnike.

Ribiško društvo izreklo bode slavnej deželnej vladi najtoplejšo zahvalo za tisk in razpošiljanje omenjene tabele, katera bo mnogo pripomogla, da se izvede ribiška postava v Kranjskej.

Po tej tabeli se ne smejo loviti: Skalne in potočne postrvi v januariji, novembru in decembru (dolgost 18 centimetrov); rečne postrvi v istem času ne (dolgost 26 centimetov); jezerske postrvi v istem času (dolgost 31 cent.); sulci v marci in aprilu (dolgost 31 cent.); lipani februarja in marca (dolgost 24 cent.); mēneki januarja in decembra (dolgost 26 cent.); sōmi junija in julija (dolgost 37 cent.); karpi junija (dolgost 25 cent.); raki januarja, februarja, marca, aprila, oktobra, novembra,

decembra (dolgost 18 centimetrov z razpetimi ščipalicami). Ščuke smejo se loviti vse leto, a ne manjše nego 26 centimetrov.

Vsa druga ribja plemena nijnajo nobenih prepovedanih lovskih časov in se smejo loviti in prodajati vse druge ribe (izvzemši črvenook, prigelcev, babic, činkel, kačel, belic, kapeljnov, póher in globóčkov, ki ne dosežejo nad 13 centimetrov dolgosti, in se z mrežami na drog privezanimi z ožjimi očesi vsak čas loviti smejo) katerih dolgost od gobca do konca repne plavute nijnajo izpod 22 centimetov.

Prepovedano je ribe loviti v zapádne in zaporne mreže, katerih oko je v suhem stanji manjše nego 4 kvadratne centimetre; dalje je pregledano ribe loviti z dinamitom in drugimi razstrelnimi tvarinami, kakor tudi z ribolovnimi omotnimi jagodami in s čilibubo (vranjim očesom), pa tudi z ostmi jih nabirati in po noči trnike staviti nij dopuščeno.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“:

Carigrad 29. julija. Posvetovanje konference bode se nekoliko zavleklo, ker je videti, da so nekatere vlasti, osobito Rusija, v očigled Gladstonovi izjavi še neodločne.

Aleksandrija 29. julija. Močna ekspedicija zavzela bode pozicijo na železnici dve milj od Arabijevega tabora. Kedive pozval je posadko v Abukiru, naj se uda. Ko bi se protivila temu pozivu, prepuščeno je Seymouru, da stori potrebno. Če se tedaj posadka ne uda, pričelo se bode brž ko ne v ponedeljek bombardiranje.

Umrli so v Ljubljani:

25. julija: Helena Babnik, strežnica, 55 let, Vegove ulice št. 12, za jetiko. — Marija Boštjančič, dninarjeva žena, 35 let, Pred igriščem št. 2, za jetiko. — Gregor Mramor, gostac, 56 let, Kravja dolina št. 11, za sušico.

26. julija: Julijana Gregorka, brzojavnega urada sluge hči, 15 mes., sv. Petra cesta št. 31, za jetiko.

27. julija: Viktor Čelešnik, delavčev sin, 15 mes., Cesta na loko št. 2, za vnetjem pluć.

V deželnej bolnici:

24. julija: Ivana Papler, dninarjeva hči, 5 let. (Variole.)

26. julija: Rudolf Skalija, marker, 22 let, za plućno tuberkulozo.

Gospodu Franu Iv. Kwizdi, c. kr. dvornemu založniku, v Korneuburgu.

Uže zadnjič, naročujo se na Vaš korneuburški živalski prašek, pisal sem, da se pri nas vsako leto mej mladovino, kadar se pašnja izpremeni, prikaže neka kužna bolezen, ki, če je huda, pokonča večji del naših čed. Za to bolezen rabiti pa som dal Vaš korneuburški živalski prašek in sicer delal sem posamič poskušnje, da bi natanko določil vspehe. Predno sem bil namreč zagnal sto telet na pašo, dal sem jim nekaj časa namešavati mej otrobi korneuburški živalski prašek in po tem izpustil jih na navadno pašo, družih sto telet, ki se jim korneuburški prašek nij bil dal, dal sem ob istem času pasti na iste pašji, vender ločene od onih, a v kratkem jih je 70 od teh napadla kužna bolezen in uničila jih, od prvih sto, katerim se je bil dal korneuburški živalski prašek, zbolelo jih je le 15.

Ker sta imeli obe čredi telet prav tisto pašnjo in sta živeli pod čisto enakimi vplivi, tako je jasno, da se ima pri jednej čredi doseženi odlično ugodni vspeh zapisati le korneuburškemu živalskemu prašku. Ker je ta istina znana mej mnogimi tukajšnjimi posestniki velikih čred in vzbujja sploh opravičeno začudenje, za to nij dvomiti, da si je Vaš živalski prašek odprl semkaj v Brazilijo pot in se bo de kmalu splošno rabil.

Rio de Janeiro (v Braziliji).

C. Otto Halfeld.

Kje da se ta prašek prodaje, pove anonca „c. kr. konc. korneuburški živalski prašek“ v današnji številki. (217))

Dunajska borza

dné 29. julija.

(izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	77 gld. 10	kr.
Srebrna renta	77	75
Zlata renta	95	30
1860 državno posojilo	132	—
Akcije narodne banke	827	—
Kreditne akcije	322	25
London	120	10
Srebro	—	—
Napol.	9	55 1/2
C. kr. cekini	5	67
Državne marke	58	75
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 119	75
Državne srečke iz l. 1864	100 172	25
4% avstr. zlata renta, davka prosta	95	05
Ogrska zlata renta 6%	119	75
„ 4%	88	30
„ papirna renta 5%	86	90
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 114	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99	25
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	—
Kreditne srečke	100 gld. 177	25

Tujci:

28. julija.

Pri **Malič**: Weil z Dunaja. — Freund iz Grada. — Czerny iz Solnega Grada.

Zahvala.

Gospod **Ivan Tahmer**, restavratör na kolodvoru na Zidanem Mostu zavaroval se je pri **zavarovalnici za življenje „GRESHAM“** v Londonu z znano vsoto. Podpisane izplačala se je zavarovalna vsota po glavnem zastopniku gospodu **Gvidu Zeschkotu** vsa in točno; zato mi je prijetna dolžnost, izrekat mu svojo zahvalo po javnem potu in ta zavod priporočati vsakateremu najtoplejše.

Na Zidanem Mostu, v 26. dan julija 1882.

(492)

Marija Tahmer.

Podpisani priporočam vsem prijateljem in znancem, ki **tržasko razstavo** obiščejo, pa tudi drugim popotnikom svojo **gostilno**

„**Pri veselem spodnjem Kranjcu**“, via **Belyedere**, blizu kolodvora. Dajem poročstvo za točno **postrežbo**, dobro slovensko **kuhinjo**, izvrstno **istersko črno vino** (iz Vizinade) in **rumeno štajersko vino** ter za okusno **pivo Jutmanovo** (liter po 10 kr. Preskrbujem pa tudi **prenočišča** po mogoče nizke ceni.

Spoštovanjem

Fran Bulc,
po domače **Novak**.

(494—1)

Lepe in po ceni

klobuke in čepke,

kakor tudi

kožuhovino

prodaja

(506—45)

Anton Krejči,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledaliških ulic.

Pri **Slonu**: Danzer z Dunaja. — Kovačič iz Zagreba. — Tiola iz Trsta. — Battiolig z Dunaja. — Tinkovic iz Celovca.

Pri **avstrijskem cesarji**: Hinterberger iz Cerknice. — Voest z Dunaja.

Mazilo za lase!

Po prof. dr. Pithu.

Jedno **najboljših sredstev**, da se prostor, kjer rasó lasje, **utrđi** in da lasje **ne izpadajo**, ob enem jim daje **lep lesk** in se uporablja z gotovim vspehom pri tisočih.

1 lonček za dolgo časa samo **60 novcev** prodaje **pravega** le **lekarua „pri samorogu“**, v **Ljubljani** na **Mestnem trgu**. (467—2)

Obče priznana kot jako izvrstno izdelana

podoba

dr. J. Bleiweisa vit. Trsteniškega,

je izšla. V originalu naslikal in v oljnat barvenem tisku izvrstno izvršila sta jo c. kr. dvorna tiskarna in artistski zavod g. Reifensteina na Dunaji.

Podoba

v oljnat barvenem tisku 63 cm. široka, 79 cm. visoka, nerazpeta gld. 3; na platu razpeta v 10 cm. širokem baroque okviru gld. 6-50 in v 13 cm. širokem okviru gld. 8, dalje v velikosti 55—68 cm. z 10 cm. širokem baroque okvirom gld. 5-80.

Čistega dohodka teh podob namenjena je polovica za „Narodni dom“ in za zidanje cerkve srca Jezusovega.

Z odličnim spoštovanjem

(308—10)

Fran Kolman,
zaloga stekla in porcelana v Ljubljani.

Zidana hiša

z **jednajstero** sob, **kletjo** i. dr., **dvema** vrtoma, **6 orali** njiv in **travnikov**, pripravna za vsakatero **kupčijo**, **prodaje** se iz **proste** roke po **nizkej** ceni v **Samoboru**, 2 uri od Zagreba. — Več v Ljubljani pri **V. Hörmannu**, Sv. Petra cesta št. 20 in v Zagrebu, Kapiteljski trg št. 23. (493—1)

J. ANDEL-a

noviciznajdeni

prekomorski prah

umori

stenice, bolhe, ščurke, mole, muhe, mravljinice, prešičke, ptične črvice, sploh vse žuželke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od žuželkine zalege **ne ostane nobenega sledu**.

Pravi prašek se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDEL-a,

13, „pri črnem psu“, Hussgasse 13,
(Dominikanergasse 13, Kettengasse 11.)

v **PRAGI**.

V **Ljubljani** pri **Albinu Sličarju**, trgovcu.

Zaloge na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po plasatih. (460—3)

Malinovec

najboljše vrste

v steklenicah po 1100 gramov gld. 1 in po 400 gramov 40 kr.

Naročila izvršujejo se točno proti poštnemu povzetju kupila. (451—3)

Optični institut

E. REXINGER-ja

v **Ljubljani**.

(225—17)

Specijalitete za one, ki potrebujejo očal.

Velika kompletna zaloga **najnovjših** in kot **praktično** priznanih **optičnih**, **fizikalčnih** in **matematičnih** rečij; zelo **nizke**, **stalne** cene. **Obširne** cenilnike na **zahtevanje** **gratis** in **franko**. **Vplačevanje** na **obroke** pri **zneskih** od 5 gld. više brez **povišanja** cene se **blagovoljno** dovoli.

Poprave dotičnih stvari se izvršujejo **dobro** in **natanko**.

Graverska dela

vsake vrste se oskrbé zelo **dobro** in **cenó**.

Le do 1. avgusta še.

Razprodaja

vsega blaga po **znatno** **znižanih** cenah

kupčiji s **perilom**, z **modnim**

in **narejenim** **blagom**

pri

HUGON FISCHER-ji

v **Ljubljani**, **Preširnov** trg.

(481—2)

Izdatelj in odgovorni urednik **Makso Armich**.

Važno za kmetovalce!

Marsikateremu gotovo v veliko olajšavo prodajajo se tudi **na obroke** po **pravi** ugodnih pogojih **dobro** **znane**

Lanz-ove

ročne mlatilnice, slamoreznice itd.,

katerih se je v malo letih izdelalo in razpečalo **ogromno** **število** **98 tisoč** **komadov**, kar je gotovo **najboljše** **spričevalo** in **priporočilo**. — Tedaj na **noge!** Zdržite se po dva ali več skupaj in ne zamudite **ugodne** **prilike**, kajti **korist** **glede** **dela** in **časa** je **tolika**, da se **kupljeni** **stroj** **prav** **kmalu** **sam** **izplača**.

Pojasnili in **ilustrovane** **cenike** **brezplačno** **razpošilja** **zastopništvo** in **zaloga** pri **A. Debevču**

v **Ljubljani**, **Rimska** **cesta** **št. 19**.

(448—7)

C. kr.

konc.

Korneuburški prašek za živino,

za **konje**, **rogato** **živino** in **ovce**

Frana Ivana Kwizde v Korneuburgu,

c. kr. **dvornega** **založnika**.

V **konjarnah** **Nj. Veličanstev** **kraljice** **angleške** in **kralja** **pruskega**, **cesarja** **nemškega**, **kakor** **tudi** **množih** **visocih** **oseb** z **izvrstnim** **vspehom** **rabljen** in z **londonsko**, **pariško**, **dunajsko**, **monakovsko** in **hamburško** **medaljo** **odlikovan**.

Izplača se ta prah kot **živalska** **piča**, če se **redno** **daje**, **kakor** **skušnja** **uči**, in **sicer**, **kadar** **živina** **ne** **je** **radna**, **če** **je** **molžnja** **krvava**, **da** **se** **mleko** **zboljša**, kot **lek** za **bolezni** v **dihalih** in **prebavilih** daje **živalim** **bistveno** **več** **moči** **proti** **kužnim** **vplivom** in **zmanjšuje** **nagnenje** **do** **črvice** in **smolike**.

Gospodu **Franu Ivanu Kwizdi**, c. kr. **dvornemu** **založniku**, v **Korneuburgu**.

Ozira se na naše udano pismo z 3 ct., v katerem smo poročali Vam o rabi **Vašega** **restitucijskega** **fluída** pri **ljudih**, **veseli** **nas**, da **zamoremo** **denes** **tudi** o **Vašem** **živalskem** **prašku** **poročati** **najugodniše**. Svoj čas čitali smo **dopis**, poslan Vam iz **Rio de Janeiro**, kjer se Vam poroča o **vspešnej** **rabi** **živalskega** **praška** pri **brazilijan-skih** **čredah**, ko je **razsajala** **mej** **njimi** **kužna** **bolezen**, a **zdaj** **Vas** **zagotavljam**, da **se** **bode** **Vaš** **preparat** **vsled** **doseženih** **izrednih** **vspehov** **rabil** **tudi** **pri** **naših** **velikih** **čredah** **prav** **na** **široko**.

V **Smyrni**, 12. marca 1880.

R. Filippucci & Co.

Dobé se gori imenovani preparati pri naslednjih firmah:

V **Ljubljani**: **W. Mayr**, **lekar**; **J. Swoboda**, **lekar**; **H. L. Wencel**. V **Loki**: **Karol Fabiani**, **lekar**. V **Čelji**: **A. Marek**, **lekar**; **J. Kupferschmidt**, **lekar**; **Karol Krisper**; **Fran Janesch**. V **Krškem**: **F. Bömsches**, **lekar**. V **Kranji**: **Karol Šavnik**, **lekar**; **Karol Puppo**. V **Wietingu**: **W. König**.

Razen tega nahajajo se skoraj po vseh mestih in trgih **kronovine** **zaloge**, ki se **časih** po **raznih** **listih** **naznanjajo**. (216)

Da se **izogne** **ponarejanju**, **prosi** **se** **na** **to** **paziti**, da **vsaka** **etiquetta** **nosi** **loj** **spodaj** **stoječi** **podpis** v **rudečej** **barvi**.

Kdor mi **ponarejalca** **moje** **zavarovane** **znamke** **tako** **skaže**, da **ga** **morem** **tožiti**, **dobi** **odškodnine** **do** **500** **gld**.

Stokholm
K. W. Hoflieferant

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.